

1990-06-18

231-52-89

Rek + mb

Dagny Iréne Louise Jonsson
Bergbäck 3304
911 00 VÄNNÄS

Bildande av naturminne på fastigheten Bergbäck 1:2, Vännäs kommun
(3 bilagor)

Uppgifter om naturminnet

Benämning av naturminnet	Bergbäcksblocket
Kommun	Vännäs
Registerområde	Vännäs
Läge	ca 3 km S Gullsjö
Kartblad	Ekonomisk karta Vi 29
Fastighet	Bergbäck 1:2
Fastighetsägare	Dagny Jonsson
Areal	300 m ² (6 x 50 m ²)
Naturvårdsförvaltare	Skogsvårdsstyrelsen

Beskrivning och avgränsning

Naturminnet utgörs av ett s k plogande block som är beläget på västra sluttningen av Bergbäcksbäret ca 3 km S Gullsjö (se kart-bilaga). Blocket har under inverkan av sluttningsprocesser transporterats ca 35 m utför bergets sida.

Blockets mått uppskattas till 4x2x2 meter. Vikten beräknas till drygt 20 ton. Nedanför blocket i lutningsriktningen uppträder en lob av uppressat material som fortsätter i form av vallar längs blockets sidor. Blockets orientering är karakteristisk för aktiva sluttningsprocesser, då objektets längdaxel löper vinkelrätt mot höjdkurvorna.

Naturminnet avgränsas i form av en sex meter bred och 50 meter lång zon som börjar fem meter nedanför blocket och sträcker sig 50 meter rakt uppför sluttningen.

Ärendets handläggning

Umeå universitet, geografiska institutionen, har i en skrivelse daterad den 14 september 1989 för länsstyrelsen påtalat förekomsten av det plogande blocket. Länsstyrelsen har besiktigat platsen och i detta sammanhang haft muntligt samråd med miljö- och hälsoskyddskontoret i Vännäs kommun.

Fastighetsägaren Dagny Jonsson, Vännäs kommun, länsantikvarien, skogsvårdsstyrelsen samt statens naturvårdsverk har beretts möjlighet att yttra sig i ärendet.

Grund för beslutet

Det plogande blocket utgör ett mycket åskådligt exempel på aktiva sluttningsprocesser. Kombinationen av blockets vikt och plogfårans längd är av sällsynt storlek även i globalt perspektiv. En faktor som ytterligare höjer skyddsvärdet är uppträdandet i skogbevuxen terräng långt utanför den alpina regionen.

Ett bevarande förutsätter att, utöver skydd av själva blocket och plogfåran, även angränsande naturmiljö förblir orörd. Därför erfordras en skyddszon med totalt sex meters bredd runt plogfåran. Skyddszonens längd bör uppgå till femtio meter för att medge eventuell fortsatt förflyttning av blocket utför sluttningen.

Områdets ringa storlek och speciella karaktär gör att det bör undantas från skogsbruk genom hänsynsreglerna i skogsvårdslagen. Behovet av ett varaktigt skydd medför dock att naturminnesskydd framstår som motiverat.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar därför med stöd av 13 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025) att som naturminne fridlysa det block som utmärkts på bifogad karta, samt den skyddszon runt blocket som beskrivits ovan.

Ändamålet med naturminnet skall vara att bevara ett ur globalt perspektiv sällsynt exempel på aktiva sluttningsprocesser.

FÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturminnet beslutar länsstyrelsen med stöd av 8 och 10 §§ naturvårdslagen samt 13 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla

A) Föreskrifter avseende rätten att förfoga över fastigheten

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det inom naturminnet förbjudet att

1. Uppföra byggnad eller anläggning
2. anlägga väg
3. anlägga luft- eller markledning
4. bedriva täkt av berg, sten, grus eller andra jordarter
5. borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa
6. avverka träd,
7. utföra markberedning för skogsvårdsändamål
8. använda kemiska bekämpningsmedel
9. utan samråd med länsstyrelsen omhänderta vindfällda träd.

1990-06-18

231-52-89

B) Föreskrifter avseende vad allmänheten har att iakttaga inom området

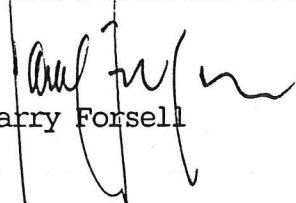
Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

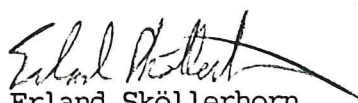
1. Göra upp eld,
2. bryta kvistar, fälla eller på något annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp ris, örter, mossar eller lavar,
3. på något sätt skada det plogande blocket, dess ytor, de upp-pressade moränvallarna intill blocket eller plogfåran.

C) Föreskrifter enligt 13 § naturvårdsförordningen rörande vård och förvaltning

1. Området skall bevaras i orört skick. Inga skötselåtgärder skall vidtas med undantag för de anordningar som anges under punkt 2 och 3 nedan.
2. Naturminnet skall utmärkas enligt naturvårdsverkets anvisningar av naturvårdsförvaltaren.
3. Besökande skall ges information om området. En informationstavla skall sättas upp intill naturminnet av naturvårdsförvaltaren. Vidare bör en markerad stig iordningsställas från vägen mellan Ö Stärkesmark och Gullsjö till det plogande blocket.
4. Skogsvårdsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare för området.
5. Förvaltarens kostnader för utmärkning av naturminnet och uppsättning av informationstavlan skall betalas av länsstyrelsen.

Detta beslut kan överklagas till kammarrätten, se bilaga.

Harry Forsell

Erland Sköllerhorn

Bilagor

Hur man överklagar

Kartredovisning av naturminnets läge (två kartor)

Skrivelse från Umeå universitet med bifogad uppsats

Kopia till

Vännäs kommun, miljö- och hälsoskyddsnämnden + kartor

SNV + kartor

vägverket + kartor

fastighetsregistermyndigheten + kartor

fastighetsbildningsmyndigheten + kartor

skogsvårdsstyrelsen + kartor

lantbruksnämnden + kartor

kulturmiljöenheten + kartor

ME, ES, MW, MP.

Skala 1:50 000

